

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

25. marts 2020

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 169 (Alm. del) af 17. marts 2020 stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF).

Spørgsmål

I forlængelse af erklæringen om en økonomisk reaktion på covid-19 fra mødet med EU-landenes finansministre den 16. marts 2020 bedes ministeren redegøre for, hvordan de forskellige midler, der nævnes i erklæringen, fordeles, om det er medlemslandene, som skal vurdere, hvilke virksomheder og lønmodtagergrupper der skal modtage dem, og hvordan og hvornår dette skal foregå. Er der f.eks. fælles retningslinjer for dette eller det op til det enkelte medlemsland? Og hvor stor en del af de udgifter, regeringen planlægger i nødberedskab disse dage, kan finansieres af disse midler?

Svar

Kommissionen fremlagde den 13. marts forslag til et ”Coronavirus Response Investment Initiative”. Heri indgår tiltag, som muliggør anvendelse af de Europæiske Struktur- og Investeringsfonde til finansiering af COVID-19-relaterede udgifter. Desuden lægges der op til mulighed for at anvende Solidaritetsfonden og Globaliseringsfonden til håndtering af COVID-19, mobilisering af investeringer via EU-finansieringsinstrumenter samt yderligere tiltag via den Europæiske Investeringsbank (EIB) og den Europæiske Investeringsfond (EIF) – tilsammen EIB-gruppen.

Anvendelse af strukturfondsmidler

Forslaget omhandler primært en mulighed for at omprioritere inden for EU's strukturfonde, så medlemslandene kan anvende dele af deres strukturfondskonvolut på COVID-19 relaterede udgifter. Der er ikke tale om nye midler, men derimod nye anvendelsesmuligheder for eksisterende strukturfondsmidler.

Der lægges op til at give en slags likviditetsstøtte til medlemslandene på knap 8 mia. euro, idet strukturfondsmidler og midler fra Hav- og Fiskerifonden, som ellers skulle betales tilbage til Kommissionen i 2020, kan anvendes til COVID-19 relaterede tiltag og investeringer inden for rammerne af gældende operationelle programmer. Hensynet er at støtte og beskytte medlemsstaternes økonomier, virksomheder og arbejdstagere.

Beløbet giver ifølge Kommissionen med de gældende medfinansieringssatser medlemslandene mulighed for at anvende supplerende ca. 29 mia. euro fra strukturfondene til COVID-19 tiltag. I alt vil der således være tale om (omprioriterede) investeringer for samlet 37 mia. euro, *jf. tabel 1.*

Tabel 1				
Fordeling af midler ifølge Kommissionen				
<i>(mio. euro)</i>	Midler frigivet som likviditet	Midler komplementeret fra EU-budgettet	Samlede investering sfa. forslaget	Tilbageværende midler (efter forslag, inkl. national medfinansiering)
Bulgarien	122	690	812	546
Belgien	37	29	66	373
Tjekkiet	294	869	1.163	3.956
Danmark	18	20	38	47
Tyskland	328	498	826	1.906
Estland	73	222	295	397
Grækenland	355	1.421	1.776	0
Spanien	1.161	2.984	4.145	7.086
Frankrig	312	338	650	1.311
Kroatien	174	984	1.158	0
Irland	1	1	2	0
Italien	853	1.465	2.318	8.945
Cypern	7	39	46	0
Letland	118	674	792	0
Litauen	222	1.264	1.486	0
Luxembourg	1	1	2	0
Ungarn	855	4.748	5.603	0
Malta	9	39	48	0
Nederlandene	14	11	25	0
Østrig	13	6	19	25
Polen	1.125	6.310	7.435	0
Portugal	405	1.407	1.812	0
Rumænien	491	2.588	3.079	0
Slovenien	115	471	586	0
Slovakiet	527	1.948	2.475	146
Finland	24	24	48	349
Sverige	23	23	46	460
EU27	7.677	29.074	36.751	25.547
UK	244	311	555	2.408
EU28	7.922	29.384	37.306	27.954

Anm.: Beløb angivet eksklusiv Interreg, midler. Ifølge UK's udtrædelsesaftale gælder Strukturfondsforordningen også for UK fremtil afslutningen af indeværende programmeringsperiode.

Kilde: EU-Kommissionens tekniske præsentation af 13. marts 2020

Endelig peger Kommissionen i præsentationen af forslaget på, at der i alt er knap 28 mia. euro (inkl. national medfinansiering) tilbage i medlemslandenes konvolutter fra strukturfondene og Hav- og Fiskerifonden, hvoraf en andel evt. kan målrettes COVID-19 tiltag.

Kommissionen fremhæver i forbindelse med forslaget følgende mulige investeringsområder:

- 1) Sundhedsudstyr, fx hospitalsudstyr, inhalatorer, masker mv.
- 2) Støtte til SMV'er påvirket af COVID-19
- 3) Kortsigtede beskæftigelsestiltag

Det vil fortsat være op til medlemslandene, i samarbejde med Kommissionen, at udmønte midlerne inden for de pågældende fondes bestemmelser.

De konkrete anvendelsesmuligheder er endnu uafklarede. Der udestår således en teknisk afklaring om anvendelsesmuligheder. Der er pt. dialog herom mellem medlemslandene og Kommissionen i relevante arbejdsgrupper samt en til formålet særlig nedsat task force.

Kommissionen har lagt op til en hastegodkendelse af forslaget, og det er forventningen fra Kommissionen, at forslaget vil blive vedtaget inden for et par uger. Parallelt afdækker regeringen, hvordan vi får mest mulig gavn af de tilbageværende danske strukturfondsmidler gennem forslaget.

Solidaritetsfonden og Globaliseringsfonden

Kommissionen har også lagt op til at udvide anvendelsesområdet for Solidaritetsfonden, således at den fremadrettet også vil omfatte offentlige sundhedskriser.

Hertil fremhæves muligheden for at ansøge om midler fra Globaliseringsfonden, hvor det vil være muligt at støtte afskedigede sfa. konsekvenserne forbundet med COVID-19, hvis der kan observeres et fald i BNP i to på hinanden følgende kvartaler.

Midlerne fra Solidaritetsfonden og Globaliseringsfonden kan søges af medlemslandene efter de gældende forordningsbestemte regler, hvorfor fordelingen af midlerne mellem medlemslandene ikke er fastlagt på forhånd.

EU-finansieringsinstrumenter

I erklæringen af 16. marts fremhæves også, at Kommissionen og EIB-gruppen vil lægge op til at mobilisere investeringer for op til 8 mia. euro via eksisterende EU-finansieringsinstrumenter rettet mod europæiske små og mellemstore virksomheder (SMV'er), og vil hovedsageligt ske gennem en øget garantistillelse til banker som låner ud til SMV'er, men også gennem bl.a. investeringer i fonde, hvor EIF allerede har forpligtet sig. Investeringerne vil være på basis af EU-budgetgarantier for ca. 1

mia. euro under den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI). Investeringerne vil have til formål at understøtte SMV'er med aktuelle kortvarige finansieringsbehov, som følge af de økonomiske og finansielle konsekvenser af COVID-19.

De relevante EU-finansieringsinstrumenter er efterspørgselsdrevet. Dvs. at projekter som medlemslandenes virksomheder måtte ansøge om finansiering til, vurderes samt godkendes inden for rammerne af ordningerne. Fordelingen af investeringerne er derfor ikke på forhånd fordelt mellem medlemslandene.

Samtidig arbejder EIB-gruppen og Kommissionen på at frigøre yderligere kapacitet for SMV-udlån. Spejlet af en udvidelse af kapaciteten vil indebære en højere risikotagning i EIB, hvorfor udformningen kræver nærmere overvejelser. Målet er at mobilisere investeringer for op til yderligere 12 mia. euro.

Endvidere vil EIB-gruppen arbejde for at fremskynde og omprioritere gruppens eksisterende "pipeline" af finansiering mhp. at mobilisere investeringer for yderligere 20 mia. euro, herunder særligt til SMV'er. Den konkrete udformning af initiativerne udestår.

Regeringen arbejder determineret for at afbøde konsekvenserne af COVID-19 og har allerede lanceret en lang række tiltag, der stemmer godt overens med initiativerne foreslået af Kommissionen. Regeringen er derfor positiv over for forslagene og er i fuld gang med at undersøge, hvordan man i Danmarks tilfælde vil kunne få mest mulig gavn af mulighederne gennem EU's budget, samt afklare hvordan disse tiltag evt. kan indgå i den samlede handlingsplan i Danmark.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister